

Росовська Ірина Юрївна

Начальник управління з питань імміграції тимчасового перебування та протидії нелегальній міграції ГУ ДМС у Львівській області

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЛЕЖНОГО ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕБУВАННЯ ІНОЗЕМЦІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну на законній підставі, можуть тимчасово перебувати на території країни за паспортним документом. Паспортний документ подається іноземцем та особою без громадянства для реєстрації у пункті пропуску через державний кордон посадовій особі Держприкордонслужби України. Реєстрація на період короткотермінового перебування проводиться: для іноземців та осіб без громадянства з держав з візовим порядком в'їзду – на період дії візи, але не більш як 90 днів, якщо інший термін не визначено міжнародними угодами; для іноземців та осіб без громадянства з держав з безвізовим порядком в'їзду – на термін не більш як 90 днів протягом 180 днів, якщо інший термін не визначено міжнародними угодами.

Іноземним громадянам на підтвердження їх права перебувати на території України протягом терміну довшого, ніж 90 днів видається відповідний документ – посвідка. Закон «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» визначає перелік підстав, які дають право на отримання посвідки на тимчасове або постійне перебування та перелік необхідних для цього документів.

За умов успішного подання документів, посвідку зобов'язані видати не пізніше, ніж через 15 днів. На практиці готовий документ іноземець забирає в прийомні години рівно через 2 тижні. Інша особа може подати документи за довіреністю, пред'явивши оригінал паспорта іноземця, а от отримати готову посвідку може лише іноземець особисто. На практиці оригінал паспорту залишається у державній міграційній службі також. Натомість іноземний громадянин мав би отримати довідку, яка частково заміняла документ, що

посвідчує особу. Проте, Постанова КМУ № 185 від 13.03.2013 року не передбачає навіть процедури оформлення такого документу.

Тимчасова посвідка на проживання видається строком до одного року. У паспорті іноземця проставляється штамп, де вказується, що особа знаходиться в Україні на підставі виданої тимчасової посвідки на проживання.

Після отримання посвідки іноземець зобов'язаний протягом десяти днів зареєструватися за вказаною ним раніше адресою. В законодавстві чітко не прописано, в яких саме днях вимірюється цей строк, компетентні органи ведуть підрахунки в календарних, а не робочих днях. Зазвичай посвідка видається вже наступного дня після прийняття позитивного рішення, проте датою, від якої буде вестись відлік 10 днів, є день не безпосереднього отримання, а прийняття зазначеного рішення, тобто як мінімум день особа вже втрачає.

Для того щоб іноземцю прописатися разом із власниками квартири та особами, що там уже проживають, необхідно відвідати відділ у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб і знову зіткнутися з тяганиною. Доволі часто, крім проблеми нестачі часу, на шляху іноземця до законної реєстрації стає небажання орендодавця відвідувати державні органи. Якщо ж строк пропущений, то адміністративний штраф застосовується як до самого іноземця, так і щодо осіб, що надали йому житлову площу.

Умови і порядок видачі дозволу на імміграцію, а також посвідки на постійне проживання й вирішення інших питань, пов'язаних з імміграцією іноземців та осіб без громадянства, визначаються Законом України «Про імміграцію».

Термін розгляду заяви про надання дозволу на імміграцію не може перевищувати одного року з дня її подання. Іноземці та особи без громадянства, які отримали дозвіл на імміграцію, мають отримати посвідку на постійне проживання, що є документом, який підтверджує право іноземця чи особи без громадянства на постійне проживання в Україні.

Частинами першою, другою та четвертою статті 11 закону встановлено, що особі, яка постійно проживає поза межами України і отримала дозвіл на імміграцію, дипломатичне представництво чи консульська установа України за її зверненням оформляють імміграційну візу, що є чинною упродовж року з дня її оформлення. Зазначена особа в'їжджає на територію України в порядку, встановленому законодавством України.

Після прибуття іммігранта в Україну він повинен звернутися упродовж п'яти робочих днів до органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань імміграції за місцем проживання із заявою про видачу йому посвідки на постійне проживання.

Особі, яка перебуває на законних підставах в Україні і отримала дозвіл на імміграцію, орган спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань імміграції за місцем її проживання видає посвідку на постійне проживання протягом тижня з дня подання нею відповідної заяви. До отримання зазначеної посвідки на постійне проживання особа має статус іноземця чи особи без громадянства, що тимчасово перебуває в Україні.

Щодо правового статусу членів сімей іноземців. Згідно з Законом «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» іноземці, які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України. Таким чином, отримавши посвідку на тимчасове проживання, члени сім'ї іноземця зможуть безперешкодно в'їжджати в чи виїжджати з України.

Для отримання посвідки на тимчасове проживання члени сім'ї залежно від громадянства особи, до якої вони приїхали в Україну, додатково подаватимуть: якщо особа є громадянином України – документ, що підтверджує факт перебування у шлюбі; якщо іноземцем – документ, згідно з яким вони

вважаються членами сім'ї особи (вимагається легалізація документів, якщо інше не передбачено законом чи міжнародним договором з Україною).

Передбачається створення національної системи біометричної верифікації та ідентифікації громадян України, іноземців. З початком її функціонування від іноземців вимагатиметься під час проходження прикордонного контролю у пунктах пропуску через державний кордон подача біометричних даних для їх фіксації. Хоч загалом процедура отримання посвідки на тимчасове чи постійне проживання для іноземних громадян мала б виглядати простішою, та на практиці процес залишається ускладненим, бюрократичними формальностями у тому числі [1]. Водночас, при особистому зверненні іноземні громадяни досить часто зіштовхуються із неможливістю порозумітись із працівниками державної міграційної служби, та отримати кваліфіковану консультацію чи роз'яснення своїх прав.

В Україні дуже поширене укладання шлюбу з іноземними громадянами. Шлюб між громадянином України та іноземцем може бути укладений як в Україні так і на території іншої держави, відповідно це не є перешкодою для отримання посвідки на підставі возз'єднання сім'ї. Подружжю лише необхідно надати завірене належним чином свідоцтво про одруження (у випадку укладення шлюбу за кордоном). Разом з тим, зустрічаються непоодинокі випадки фіктивних шлюбів, завдяки яким відбувається легалізація іноземних громадян, які в подальшому можуть зловживати становищем легального перебування на території України. Для уникнення фіктивних шлюбів з іноземними громадянами, варто перейняти досвід інших країн (зокрема країн Європи та США), де для того аби отримати посвідку на проживання в Україні на підставі возз'єднання сім'ї, необхідно надати підтвердження дійсності стосунків. Зокрема працівниками установ, які приймають рішення про виготовлення посвідки на тимчасове проживання проводяться співбесіди з кожним із подружжя, де їм задають питання що стосуються дійсності їх відносин. Такі співбесіди проводяться

одночасно з кожним із подружжя, яке перебуває в різних кімнатах. Потім, проаналізувавши відповіді, працівник приймає рішення про те, чи є цей шлюб фіктивним чи ні. Подібний досвід в свою чергу дозволив би зменшити кількість фіктивних шлюбів, адже за те що шлюб украдено фіктивно жоден із подружжя не несе відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Актуальні проблеми правового регулювання та практичні аспекти працевлаштування і законного перебування іноземних громадян в Україні. URL: https://uba.ua/documents/doc/t_dasho.pdf

Русін Віктор Миколайович

*К.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Західноукраїнського національного університету*

Баклан Віта Олександрівна

*Спеціаліст відділу обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів
УДКСУ у Волочиському районі Хмельницької області*

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТІВ ЗА ВИДАТКАМИ

Щодо казначейського обслуговування бюджетів за видатками, то зазначимо, що в Україні сформована відповідна нормативно-правова база, яка дає можливість на практиці досить ефективно обслуговувати бюджети за видатками органами казначейства. Однак, незважаючи на це, протягом останніх років Державною казначейською службою України проводиться активна робота в напрямку покращення та удосконалення самих методів та механізмів обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів в процесі виконання бюджетів за видатками. У роботі Казначейства України застосовуються сучасні інформаційні технології, що забезпечують можливість